

STENOGRAFSKE BELEŠKE
NARODNE SKUPŠTINE
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 5

BEOGRAD 1936 GODINE

KNJIGA 1

VIII REDOVNI SASTANAK

NARODNE SKUPŠTINE
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 22 DECEMBRA 1936 GODINE U BEOGRADU

PRETSEDAVAO

PRETSEDNIK

STEVAN ĆIRIĆ

SEKRETAR

TODOR ŽIVKOVIĆ

Prisutni g. g. Ministri: Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova dr. Milan M. Stojadinović, Ministar poljoprivrede Svetozar Stanković, Ministar socijalne politike i narodnog zdravlja Dragiša Cvetković, Ministar pravde dr. Niko Subotić, Ministar građevina dr. Marko Kožul, Ministar šuma i rudnika Đura Janković, Ministar prosvete Dobrivoje Stošović, Ministar pošta, telegrafa i telefona dr. Branko Kaluderčić, Ministar bez portfelja dr. Miho Krek, Ministar bez portfelja Vojislav Đorđević.

POČETAK U 10,15 ČASOVA

SADRŽAJ:

Pre dnevnog reda: 1 — Čitanje i usvajanje zapisnika VII redovnog sastanka;

2 — Molbe i žalbe;

3 — Razna akta;

4 — Odgovor Pretsednika Narodne skupštine na kratka pitanja narodnih poslanika: Vojislava Lazića i Mife Dimitrijevića.

Govornici: Velimir Aćimović, Manfred Paštrović, Sekretar Todor Živković, Vojislav Lazić (dva puta), Mita Dimitrijević, Ministar pravde dr. Niko Subotić, Pretsednik Narodne skupštine Stevan Ćirić (šest puta).

Dnevni red: 1 — Izbor odbora za proučavanje predloga zakona o promeni naziva srezova Veliki Bečkerek i Nova Kanjiža;

2 — Izbor odbora za proučavanje predloga zakona o slatkovodnom ribarstvu;

3 — Izbor odbora za proučavanje predloga zakona o pravima i povlasticama odlikovanih Karadordevom zvezdom sa mačevima za zasluge i hrabrost u ratovima;

4 — Izbor odbora za proučavanje predloga zakona o Konkordatu između Svete Stoline i Kraljevine Jugoslavije;

5 — Izbor odbora za proučavanje predloga zakona o ovlašćenim inženjerima; i

6 — Izbor odbora za proučavanje predloga zakona Sekule Zečevića i drugova, narodnih poslanika, o obaveznoj radnoj službi.

Govornici: Pretsednik Narodne skupštine Stevan Ćirić.

Pretsednik Stevan Ćirić: Gospodo narodni poslanici, imam čast da otvorim VIII redovni sastanak. Molim sekretara g. Todora Živkovića da izvoli pročitati zapisnik prethodnog sastanka.

Sekretar Todor Živković pročita zapisnik VII redovnog sastanka.

Pretsednik Stevan Ćirić: Da li ko od gospode narodnih poslanika ima kakvu primedbu na zapisnik? (*Velimir Aćimović* i *Manfred Paštrović:* Molimo za reč). Ima reč g. Aćimović, a posle g. Paštrović.

Velimir Aćimović: Gospodo narodni poslanici, ja sam juče — ako se ne varam, čuo da je pročitano, da je Ministar unutrašnjih poslova g. dr. Korošec dao izjavu, da je odgovorio na moju interpelaciju. Gospodo, ja sam podneo tri interpelacije. Dve su interpelacije na g. Korošca i na g. Leticu. Prva se tiče materijalnih zloupotreba u banovinskom budžetu, a druga zloupotreba u Banovinskoj štedionici. Te su zloupotrebe jedan kriminal, jedan zločin. Ja sada vidim, da o tome u zapisniku nema ništa.

Treća interpelacija odnosi se na g. Ministra unutrašnjih poslova, a tiče se g. Rajića, Bana Dunavske

banovine — kako on sebe naziva — koji je za vreme opštinskih izbora držao zborove i držao govore na zborovima. Po Zakonu o unutrašnjoj upravi takav činovnik smesta gubi službu, smesta gubi sva stečena prava. Kao predsednik Vlade g. Petar Živković je jednog takvog odmah otpustio iz službe.

Predsednik Stevan Ćirić: Gospodine narodni poslanice, molim Vas da date svoju primedbu na zapisnik, a da ne ulazite u sadržinu vaših interpelacija. Kada bude interpelacija stavljena na dnevni red, onda možete o tome govoriti. Ako imate da izjavite šta želite da ude u zapisnik što nije ušlo, to možete.

Velimir Aćimović (nastavlja): Evo šta želim da ude i šta treba da ude u zapisnik: Odgovorio je g. Ministar taj i taj — ja sam čuo g. Korošec — ali treba da odgovori Ministar finansija, jer to je budžet kojega odobrava Ministar finansija i koji vodi kontrolu. Potrošeno je preko 10 miliona, slato je jednome čoveku preko 5.000 dinara; u moravičkoj opštini kočijašu Milanu Cvetkoviću i kočijašu Milanu Todoroviću po 1.000 dinara; Stojanu Doganiću. . .

Predsednik Stevan Ćirić: To nije primedba na zapisnik, ja Vas molim da kažete šta želite da ude u zapisnik. Ne možete se upuštati u sadržinu vaših interpelacija.

Velimir Aćimović (nastavlja): Gospodine Predsedniče, . . . (Okreće se prema g. Predsedniku)

Predsednik Stevan Ćirić: Skupštini govorite!

Velimir Aćimović (nastavlja): Vi nemate discipline nad svojim činovništvom, da uvedete red u Skupštini. Ovo je vaše činovništvo zaboravilo uneti u zapisnik.

Slušajte, gospodo, u Kačerskom srezu dato je 200.000 dinara. . .

Predsednik Stevan Ćirić: Gospodine narodni poslanice, moraću da vam oduznem reč ako o tome nastavite da govorite. Ne možete o tome nastaviti.

Velimir Aćimović (nastavlja): Ima ona priča, kada je kaplar kazao majoru: Nemoj da se mi starišine svadamo. . .

Predsednik Stevan Ćirić: Ja vas opominjem da ću vam oduzeti reč ako tako nastavite.

Velimir Aćimović (nastavlja): Gospodo, pošto ovde ne vrši dužnost ni Predsednik vlade, ni Ministar unutrašnjih poslova, ni Ministar finansija, izvršiću je ja. Sutra idem u Novi Sad da podnesem krivičnu prijavu Državnom tužiocu da uhapsi činovnika Svetislava Rajića, pa ako ga ne uhapsi za 3 dana, ja ću učiniti sve da zaštitim moju decu, jer ja sam banovinski penzioner, a činovnik Rajić i direktor štedionice Bogdanović, oni upropašćuju banovinsku imovinu, čiji sam ja penzioner. Ja sam sačuvao tu imovinu, ja sam sačuvao ratnu štetu. . . (Graja).

Predsednik Stevan Ćirić: Gospodine poslanice, pošto sam Vas dva puta opomenuo da se držite predmeta, a Vi to niste učinili, primoran sam da Vam oduzmem reč. (Velimir Aćimović: Ovo je drugi Rajić, g. Jovičić, pomoćnik državnog tužioca, koji je rekao da su poslanici lopovi, a čujem da ćete mu dati neki načelnički položaj. — Graja).

Predsednik Stevan Ćirić: Ima reč g. Manfred Paštrović.

Manfred Paštrović: Gospodo narodni poslanici, javio sam se za reč da napravim korekturu u zapisniku. U zapisnik je ušlo da sam ja govorio na ličnu

primedbu. Gospodo, ja sam se javio za reč za ličnu primedbu, ali mi je bilo onemogućeno da govorim. Onemogućeno mi je bilo da govorim zbog toga, jer je g. Predsednik Narodne skupštine na jedan vrlo nezgodan način zamolio većinu da me sasluša kao govornika. Ja sam, gospodo, na to protestovao i u znak protesta odustao sam od reči i napustio govornicu. (Jedan glas sa desnice: Prošlo je bilo pet minuta!) G. Predsednik Narodne skupštine, kada je rekao da imam reč na ličnu primedbu, zamolio je većinu da bude tolerantna prema meni i ako ja nisam tolerantan prema većini, i ako ja neprestano upadam sa strane levice. (Jedan glas sa desnice: Dosadio si!) G. Predsednik Narodne skupštine kada daje reč, nema da daje nikakvu milost. Ili imam pravo na reč ili nemam. Ili imam pravo na reč bez ikakvog komentara ili nemam. A g. Predsednik Narodne skupštine, ako misli da je još profesor, neka tako podučava svoju školsku omladinu a ne narodne poslanike. (Graja. — Jedan glas sa desnice: Nemojte vredati g. Predsednika Narodne skupštine!) Ja, gospodo, odavde imam pravo da govorim i ja sam prilikom verifikacione debate rekao: Jedino što nam još preostaje, to je ova govornica, i oduzmite nam i nju, pa onda hajdemo kući. Prema tome, gospodo, ako je vama na desnici krivo, što se sve ono čulo sa levice, vi mesto da se tako netolerantno ponašate prema manjini, dodite ovde i sa ove govornice govorite. A što se tiče upadica, gospodo, upadica je bilo sa desne i sa leve strane, a kada sam ja govorio, bilo je i te kakvih upadica sa desne strane, ali g. Predsednik Narodne skupštine nije našao za shodno da ikoga pozove na red. Prema tome, gospodo, upadica je bilo i upadica će biti, a g. Predsednik Narodne skupštine, kada daje reč, neka je daje, ali bez ikakvih komentara, jer ja nisam njegov školski učenik nego narodni poslanik.

Predsednik Stevan Ćirić: Ima reč g. sekretar Todor Živković da se izjasni da li prima učinjene primedbe na zapisnik.

Sekretar Todor Živković: Gospodo narodni poslanici, u zapisnik je ušlo sve ono što je po čl. 32 Poslovnika trebalo da ude i prema tome molim gospodu kolege da izvole primiti k znanju, da njihove primedbe na zapisnik ne mogu primiti

Predsednik Stevan Ćirić: Da li prima Narodna skupština zapisnik ovako kako je pročitao? (Prima). Prema tome, gospodo, ja objavljujem da je Narodna skupština primila zapisnik onako kako je pročitao. (Vojislav Lazić: Molim za reč o povredi Poslovnika).

Na reč g. Paštrovića imam u toliko da reagiram što hoću da pred vama svima izjavim, da desnica pri verifikacionoj debati nije bila netolerantna, jer je dopustila da Predsedništvo vodi tu debatu tako da je prosek trajanja govora svakog pojedinca trajao više nego sat i po, a da je sam g. Paštrović, koji je imao prava da govori najviše pola sata, govorio više nego sat i po. (Manfred Paštrović: Kao i ostali narodni poslanici!) Ako gospoda sa levice ne smatraju to liberalnom primenom Poslovnika, nego smatraju da se i tu vrši nasilje, onda mi, gospodo, dopustite da iskreno izjavim da ja kao Predsednik Narodne skupštine neću uopšte imati volju za liberalnu primenu Poslovnika, nego ću se ograničiti na najstrožiju primenu propisa, onako kako su u Poslovniku fiksirani.

Ima reč g. Vojislav Lazić o povredi Poslovnika.

Vojislav Lazić: Gospodo, g. Predsednik je u ovome momentu učinio povredu Poslovnika. Svedoci

smo svi mi ovde tome kako je on proglasio da je zapisnik primljen. On nije stavio na glasanje, niti je pozvao poslanike da glasaju o zapisniku, nego je najednput, onako sam, proglasio da je zapisnik kako je pročitani primljen bez primedbe. Glasanja nije bilo, a po slovu Poslovnika mora biti glasanje, da li Narodna skupština prima pročitani zapisnik, onako kako je pročitani, ili ga prima sa primedbama koje su učinjene. To g. Predsednik nije učinio i svakako da je time počinio grubu povredu Poslovnika.

Dalje, učinio je povredu Poslovnika i time što je sednica ove Skupštine zakazana za 9 časova, a otpočela je u 10.20 časova, što znači da je za 1 sat zakasnila sednica, naravno krivicom Predsedništva Narodne skupštine i krivicom Vladinom, koja nije na sednicu došla. I tu je učinjena opet jedna gruba povreda Poslovnika i ja tražim da se ovo u buduće ne čini, nego da se postupa onako kako Poslovnik to propisuje. Onda kada g. Predsednik nama sa leve daje lekciju, da mi vršimo povredu Poslovnika, imamo i mi prava da njega upozorimo da on kao Predsednik ne čini povredu Poslovnika.

Predsednik Stevan Ćirić: Od ovih primedaba koje je g. Lazić učinio, prvu primam. Ako gospoda narodni poslanici sa leve nisu uvereni da sam ja tačno proglasio mišljenje Skupštine u pogledu zapisnika, neka se glasa. Ali ja sam duboko uveren da su i gospoda sa leve uverena, da sam ja tačno proglasio raspoloženje Skupštine. Tu se radi samo o jednoj formalnosti. Ako g. Lazić hoće da isteruje tu formalnost, kad cela Skupština veruje da sam ja proglasio tačno njenu odluku, neka se i on tačno drži Poslovnika i neka ne upada toliko često drugim poslanicima u reč, jer kad bih se ja tako tačno držao Poslovnika, kako g. Lazić to zahteva, morao bih ga isključivati sa svake sednice.

Što se tiče druge primedbe g. Lazića, da smo ja i Kraljevska vlada krivi, što sednica Narodne skupštine nije počela u zakazano vreme, dopustite da proširim to malo, pa da kažem da su krivi i svi oni narodni poslanici koji na vreme ne dodu.

Niti Predsedništvo Narodne skupštine, niti Kraljevska vlada ne mogu početi sednicu kad nema kvoruma, a ja vas uveravam, da su danas slučajno i Predsedništvo skupštine i Kraljevska vlada bili na vreme u Narodnoj skupštini, a g.g. narodni poslanici nisu bili. Ja lično nemam ništa protiv toga, naprotiv, rado ću me da g.g. narodni poslanici budu tačni.

Izvolite čuti molbe i žalbe.

Sekretar Todor Živković (saopštava): Narodnoj skupštini podneli su molbe i žalbe i to: Koščak Josip, Vrtovec Marija, Bajević Jovana, Lihovidov Pantelija, Marković Brana, Zestrijanović Olga, dr. Berce Alojz, Petrović Katarina, dr. Bogdanović Vladislav, Popović Jelisaveta, Timotijević Svetozar, Herbih Josif, Budišin Trifun, dr. Dimitrijević Dimitrije, Babić Bogdan, Đukanović Pero, Veizović Radomir i Gospodinački Kosta.

Predsednik Stevan Ćirić: Izvolite čuti razna akta.

Sekretar Todor Živković (saopštava): Narodnoj skupštini uputili su razna akta i to: Odbor brogarskih radnika Beograd, Udruženje građevinara — Skoplje, Dekanalni ured o obnovi Ninske biskupije; Župljani Oliba — Župa Petričane, predsednik opštine iz Nina, Župa Kupljica, Župa Vrsi, Župa Šutomišćica, starešina sela Vira, župnik i starešina sela Privlaka, stare-

šina sela Ljubac, župnik Tribanj, starešina sela Razanac, Župa Kozino, župnik i glavar sela Zatona; župnik crkvinarstvo-opština Silba, Župa Pag, Kaptol Paški, Župa Nin, opština Izveliki, župnik i glavar sela Kali i traže obnovu Ninske biskupije neovisnu ma o kojoj drugoj.

Predsednik Stevan Ćirić: Ova razna akta uzimaju se na znanje.

Pre prelaza na dnevni red imam čast odgovoriti na dva kratka pitanja, koja su mi uputili g.g. narodni poslanici. Prvo pitanje uputio mi je g. Vojislav Lazić. (Jedan glas sa desnice: Opet on! Pa dosta, Vojo!)

G. Lazića interesuje, da li je tačno da je Administrativni odbor odlučio da se za Narodnu skupštinu kupe dva automobila, pa je stavio pitanje: da li je istina, da je Administrativni odbor doneo ovu odluku, hocu li narediti isplatu i izvršiti ovu odluku i slazem li se sa tim. I treće, koliko bi izdatak iznosio u dinarima, ako se ova odluka izvrši. (**Vojislav Lazić:** Molim vas, Gospodine predsednice, pročitajte moje celo pitanje).

Gospodine poslanice, Vaše pitanje iziće celo u stenografskim beleškama, ali ja nemam ništa protiv toga da ga celog pročitam. Pitanje u celosti glasi: „Čuo sam da je Administrativni odbor Narodne skupštine rešio da se nabave dva luksuzna automobila za vožnju g.g. Predsednika Finansijskog odbora i Predsednika Administrativnog odbora ove Skupštine. Smatram da je nabavka ovih automobila nepotrebna i štetna po narodne interese, državnu kasu i po ugled ove Skupštine.

Stoga molim, da mi Gospodin Predsednik na prvoj skupštinskoj sednici odgovori na ova pitanja:

1) Da li je istina da je Administrativni odbor doneo ovu odluku?

2) Hoćete li Vi narediti izvršenje ove odluke i slazete li se sa njom?

3) Koliki bi izdatak iznosio u dinarima, ako bi se ova odluka izvršila?

4) Da li je voljan Gospodin Predsednik da primi moj predlog po ovom pitanju, da on ne nareduje isplatu ovih automobila kao nepotrebni, a g.g. Predsednici ovih Odbora da i dalje dolaze u Narodnu skupštinu peške, kao što su i do sada činili.

Primate uverenje i t. d.”

Na pitanja odgovaram: Od Administrativnog odbora nisam dobio nikakvu odluku, jedino zahtev da se kupi jedan automobil.

Na drugo pitanje, da li se slazem sa tim, odgovaram, da je Predsednik Finansijskog odbora imao i do sada uvek automobil, a da li treba automobil Predsedniku Administrativnog odbora, to ostavljam da reši sam Administrativni odbor.

Na treće pitanje odgovaram, da se apsolutno ne radi o luksuznim automobilima, nego oba automobila ukupno koštala bi najviše 200 hiljada dinara ili ispod toga.

Na četvrto pitanje odgovaram ovo: ako sam uštedeo štogod na materijalnim izdatcima i ako budžetske mogućnosti dozvoljavaju, a Administrativni odbor reši pitanje pozitivno, ja nemam razloga da ne izdam naredenje za isplatu, kad je to Administrativni odbor rešio i kad mi budžetske mogućnosti stoje na raspoloženju.

Ima reč g. Vojislav Lazić.

Vojislav Lazić: Gospodo, ja nisam zadovoljan odgovorom Gospodina Predsednika, i mislim, gospo-

do, da i gospoda narodni poslanici ne mogu biti zadovoljni, naročito oni koji hoće iskreno da štite državne i narodne interese. Gospodo, samo zato da gospoda Pretsednici ovih Odbora iz svoga stana dodu u Skupštinu, treba baciti, kako reče Gospodin Pretsednik, 200 hiljada dinara, a posle toga dolaze izdatci na te automobile, dolaze izdatci za šoferi i trošenje benzina. Medutim, ova gospoda vrše svoju funkciju ovde u Narodnoj skupštini. Oni po njihovom položaju nemaju nikakav posao da vrše van Beograda, nemaju da vrše nikakav posao koji je skopčan sa kakvim putovanjem ili štrapacom, nego imaju da vrše posao ovde u Narodnoj skupštini kao i svi drugi članovi tih odbora ili drugi narodni poslanici kad dolaze na skupštinske sednice. I prema tome vi, gospodo sa desnice, procenite dobro, da li nije to luksuz nabaviti ta dva nepotrebna automobila i potrošiti preko 200.000 dinara. Pretsednik Administrativnog odbora je g. Vjekoslav Miletić. Taj gospodin zna da u njegovom kraju nemaju ljudi ni vode da piju, a on hoće da se vozi jednim luksuznim automobilom. Ne može čovek da ide peške, dok njegovi biraci nemaju vode da se napiju. Kada bi se tih 200.000 dinara dalo da se oprave česme i bunari, onda bi on više učinio za taj narod, nego kupovinom dva luksuzna automobila. Prema tome, gospodo, ja se ne mogu zadovoljiti odgovorom g. Pretsednika i ne slažem se i ne delim njegovo mišljenje da će, ako Administrativni odbor reši, onda taj izdatak i učiniti. Nema prava ni Administrativni odbor da tako reši, jer imajte na umu vi, gospodo sa desnice, da to nije mala suma koja bi se izbacila iz državne kase samo zbog luksuza ove dvojice pretsednika odbora koji neće da idu pešice.

Ja sam čuo da je Vojislav Janjić već nabavio automobil i da se već vozi i upotrebljava ga za svoja agitaciona putovanja. Ako toj gospodi treba da idu zbog agitacije, neka gaze blato u selima onih seljaka koji su ih izabrali ili neka nabave automobil o svome trošku pa neka se voze. (Odobranje na levici).

Pretsednik Stevan Ćirić: Drugo pitanje uputio mi je narodni poslanik g. Mita Dimitrijević. To pitanje glasi:

„Još 24 oktobra ove godine uputio sam na Gospodina ministra pravde interpelaciju povodom zlog i nečovečnog i protivzakonog postupanja prema oko 150 političkih osuđenika u kaznenim zavodima u Sremskoj Mitrovici i Mariboru, što je bilo dovelo do opšteg štrajka gladu bez izuzetka svih političkih osuđenika. Moleći Gospodina Ministra pravde da izvoli hitno proveriti ovako nečovečno i protivzakonito postupanje, tražio sam da se ovako stanje prekine u ovim kaznenim zavodima. Na moja upućena pitanja po svemu ovome nisam dobio do sad nikakav odgovor, zbog toga čast mi je uputiti na Vas, Gospodine Pretsedniče, ovo kratko pitanje: Da li je Gospodin Ministar pravde u mogućnosti na ovoj sednici dati mi odgovor na moja pitanja, što će prema njegovoj izjavi i pristanku odmah učiniti, pošto ima već spremljen i redigovan odgovor na sva stavljenja mu pitanja, i pošto je jednim delom stanje u tim kaznenim zavodima popravljeno njegovom intervencijom”.

Na ovo pitanje imam čast odgovoriti gospodinu interpelantu da je ova interpelacija g. Mite Dimitrijevića dostavljena g. Ministru pravde 31 oktobra ove godine. 10 decembra 1936 godine g. Ministar pravde aktom svojim K.br. 1846 od 9 decembra ove godine

izvestio je da će na interpelaciju odgovoriti čim bude stavljena na dnevni red. 15 decembra 1936 dostavljen je izveštaj g. Ministra pravde g. interpelantu.

Četvrtak je po Zakonu o poslovnom redu određen za interpelacije. Vi svi znate da smo mi u prošli četvrtak imali debatu o izveštaju Verifikacionog odbora. Sa obzirom na to i na proslavu Bajrama i Svetog Nikole — zbog čega je morao da nastupi izvestan prekid u radu Narodne skupštine — i sa obzirom na važnost verifikacione debate, ja sam mislio da poslednji četvrtak možemo upotrebiti u svrhu debate o izveštaju Verifikacionog odbora, a da prvi naredni četvrtak, kad Skupština bude radila, odredimo za interpelacije.

Ako Narodna skupština želi da čuje i danas g. Ministra pravde, on može dati svoju izjavu, ali vam obraćam pažnju na to, da je Poslovníkom propisano da interpelacija, na koju g. Ministar odgovara, bude bar 24 sata ranije razdeljena g.g. narodnim poslanicima, da se zna šta će biti predmet odgovora g. Ministra.

Ima reč narodni poslanik g. Mita Dimitrijević.

Mita Dimitrijević: Ja imam, gospodo, da kažem samo tri reči, a to je da je g. Ministar pravde svojom intervencijom popravio stanje i da je radi likvidiranja jedne teške stvari pokazao gotovost da da potrebno objašnjenje i ja ga molim da jednom svojom kratkom izjavom, ili kako bilo na drugi način, da tu svoju izjavu. Ja računam da g. Ministar, kako mi je već izjavljivao, neće imati ništa protivu toga da tu izjavu da, te da čujemo njegovo mišljenje po ovom pitanju.

Pretsednik Stevan Ćirić: Ima reč g. Ministar pravde.

Ministar pravde dr. Niko Subotić: Kao što ste čuli, gospodo narodni poslanici, još 30 oktobra ove godine narodni poslanici g.g. Mita Dimitrijević i Mirko Komnenović uputili su mi interpelaciju o postupanju prema političkim osuđenima. Na tu interpelaciju, koju mi je uputio g. Pretsednik Narodne skupštine, ja sam odmah odgovorio, da ću dati svoj odgovor onda kad Narodna skupština tu interpelaciju stavi na dnevni red. Gospodo narodni poslanici Dimitrijević i Komnenović nisu tražili prvenstvo za tu svoju interpelaciju, dočim je Narodna skupština priznala prvenstvo mnogim interpelacijama koje su podnete posle njihove. Ali, pošto je narodni poslanik g. Mita Dimitrijević često, nekoliko puta, dolazio k meni i pitao me kad ću dati svoj odgovor na njegovu i njegovog druga interpelaciju, ja sam mu uvek davao odgovor da ne mogu na istu odgovoriti pre nego što je Skupština bude stavila na dnevni red. Takvi moji odgovori nisu zadovoljavali narodnog poslanika g. Dimitrijevića i tada sam mu ja dao sugestiju da ovu svoju interpelaciju, pošto je polagao na to da dobije brzo odgovor, ma da je, gospodo, kao što već svi vrlo dobro znate, na tu interpelaciju vreme već dalo svoj odgovor, — ja sam g. Dimitrijeviću, kao što rekoh, dao sugestiju da tu interpelaciju pretvori u jedno prosto, obično pitanje, na koje ću mu ja još istog dana moći da odgovorim.

To se, evo, dogodilo tek danas i ja mogu da dadem odgovor gospodi interpelantima na pitanja koja sadrži njihova interpelacija. Pre nego što budem dao taj odgovor na pitanja pod br. 1), 2), 3) i 4) interpelacije, moram da vam prikažem šta se je dogodilo i donekle šta je dalo povod ovoj interpelaciji.

U kaznenom zavodu u Sremskoj Mitrovici ima jedan veliki broj osuđenika, mislim da ih ima 138, koji su osuđeni po Zakonu o zaštiti države, kao recimo komuniste, i oni sebe nazivaju i vole da ih tako svet i smatra i mnogi ih tako nazivaju i smatraju političkim osuđenima.

Ja neću da vas mučim sa dokazivanjem da oni nisu politički osuđenici, jer njima u presudama, ni jednom od njih, nisu priznate one beneficije, koje Zakon o izvršenju kazne priznaje onima, koji, i ako ne nose to ime: politički osuđenici, ali koji se kao takvi imaju donekle smatrati, recimo ni jednu od onih beneficija koju je na primer jedna poznata ličnost imala, kojoj je bilo priznato u sudskoj presudi, kad je ta politička ličnost bila osuđena od Suda za zaštitu države.

Ovi komunisti, ovi osuđenici u velikom broju, njih 138, ipak davali su povoda da se prema njima postupa kadgod i nešto oštrije. Oni su često puta započinjali sa štrajkovima, onim poznatim načinom otpora, sa štrajkovima gladu.

Ja priznajem, gospodo narodni poslanici, da je moj raniji prethodnik, raniji Ministar pravde g. dr. Mile Miškulin, u godini 1935 zaveo bio jedan režim blag, koji je primenjivan prema ovim osuđenima, a to se desilo posle onog teškog i veoma ozbiljnog događaja u kaznionu u Lepoglavi. Pa ipak, i posle, kada je bio zaveden taj blagi režim od moga prethodnika g. dr. Miškulina, ovi osuđenici, njih 138 na broju, zadržavali su mnogo glavobolje upravi kaznenog zavoda i prema tome i mnogo glavobolje i onom Ministru, koji je nasledio g. dr. Miškulina. I radi svih tih postupaka, koji nisu bili dobri, i nije dobro takve postupke onako bezuslovno uvek priznati i polivale im davati, — radi tih postupaka uprava kaznenog zavoda pooštrila je tretiranje tih osuđenika.

Oko 14 avgusta njihovi roditelji, srodnici a i prijatelji uputili su jednu predstavku Ministru pravde, u kojoj su istakli da se sa osuđenima postupa nečovečno i protiv ranije Uredbe, a donekle i protivno samom Zakonu o izvršenju kazni. Ja tada nisam još bio Ministar, ali znam dobro da je tako oko 22 oktobra došla k meni jedna velika deputacija roditelja, rodbine i prijatelja ovih osuđenika i tražila od mene da se zavede bolje postupanje sa ovim osuđenima. To je bilo 22 oktobra. Ja sam istog časa odobrio nekolicini iz te deputacije da odmah istoga dana mogu da odu u Sremsku Mitrovicu, da posete te svoje rodake, sinove ili prijatelje. I oni su meni toga dana kazali da će 24 oktobra, dakle dva dana docnije, započeti štrajk gladovanjem. Ja sam im rekao da to nije potrebno. Nije nikad potrebno štrajkovati gladu i nije dobro. Ali ja sam im kazao da ću ja ispitati ovu stvar i da ću svakako povratiti onu blažu uredbu o postupanju, iako su možda ti njihovi osuđenici, srodnici i prijatelji dali povoda za ovo pooštrenje na koje se oni žale.

I tačno je bilo, gospodo, da je ova deputacija primila, kako se ono kaže, na ugodno znanje ovo moje obećanje i pošla je u Sremsku Mitrovicu. Ali ipak je 24 oktobra započeo štrajk sa gladu. Sa ovim ja potvrđujem tačnost navoda interpelacija g. g. narodnih poslanika Mite Dimitrijevića i Mirka Komnenovića. I zaista, gospodo, ja sam 24 oktobra primio čak i lično jedno pismo od g. dr. Mačeka, koje je otštampano u ovoj knjižici (pokazuje jednu knjižicu), o čemu ću malo kasnije da govorim, i u kome je i on nagovestio, da će 24 oktobra započeti ovi osuđenici da štrajkuju gladu. Kad je zaista ovaj štrajk započeo, ja sam se onda, mislim, našao na putu, daleko kod

svoje kuće na moru, i ja sam telefonskim putem naredio svome Načelniku za kaznene zavode da ode u Sremsku Mitrovicu da uspostavi onu Uredbu raniju g. Miškulina o blažem režimu tretiranja ovih osuđenika. I to je izvršeno, tako da je odmah ta Uredba povraćena, da su ovi osuđenici prekinuli štrajkovanje gladu i od onda do danas vlada potpun mir u kaznenom zavodu, tako da ovo što sam ja govorio i što će govoriti docnije gospoda interpelanti izgleda danas kao odjek jedne daleke i zaboravljene prošlosti.

Sa ovim uvodom ja ću onda da odgovorim kratko na ova pitanja koja sadrži interpelacija g. g. narodnih poslanika Dimitrijevića i Komnenovića:

„1) Šta je poduzeto na pretstavku upućenu g. Ministru pravde dne 14 avgusta u originalu od strane rodbine političkih osuđenika, koja je na vreme skrenula pažnju na nečovečne postupke upravnika Kaznionu u Sremskoj Mitrovici i tražila hitnu intervenciju?“

Na ovo pitanje ja sam već dao odgovor u uvodu koji sadrži prikaz same stvari.

„2) Da li je dato naređenje za čovečno postupanje prema svima političkim osuđenima u smislu ranijeg raspisa Ministra pravde i tako olakšano njihovo stanje i sprečen, odnosno prekinut štrajk gladu političkih osuđenika, o kome se govori u najširim redovima naše javnosti, i da li je to naređenje protegnuto na sve kaznionu?“

Na ovo pitanje odgovaram sa jednim prostim i suvim: da!

„3) Da li je Gospodinu Ministru poznato da su u knjizi „Robija“ i „Apel poštenoj i demokratskoj javnosti“, izneseni mnogi primeri koji pokazuju da je postupak prema političkim osuđenima takav da je on u suprotnosti sa Zakonom o izdržavanju kazne?“

Na ovo pitanje odgovaram, da je Ministru pravde poznato da su izašle ove knjige „Robija“, koja sama po sebi kazuje da nikakvih nečovečnih ograničenja nema u Kaznenom zavodu u Sremskoj Mitrovici, ni s kim pa još manje sa ovim osuđenima koji vole da se nazivaju političkim osuđenima. A da nema nikakvog traga nečovečnosti postupanja nad njima, ja sam slobodan da pokažem i celoj Narodnoj skupštini i gospodi interpelantima slike ovih osuđenika koji dobro izgledaju i šta više na njihovim licima ne odražuje se neko nezadovoljstvo. (Pokazuje knjigu „Robija“ i fotografije).

Poznata mi je i druga knjiga „Apel poštenoj i demokratskoj javnosti“, koja sadrži u sebi pretstavku i rodbine i raznih društava iz svih krugova pa i ovo pismo g. dr. Mačeka, o kojem sam vam ranije govorio, i učinio sam sve da u postupanju sa osuđenima ne bude nečovečnosti i da ono bude u potpunoj saglasnosti sa Zakonom o izvršenju kazne i sa onom Uredbom koju je dao raniji Ministar pravde g. dr. Mile Miškulin, i kojoj sam ja povratio važnost i snagu kad je ovaj događaj nastupio. (Manfred Paštrović: Ko je suspendovao tu Uredbu posle Miškulina?) Uprava Zavoda. (Manfred Paštrović: Ko je bio onda Ministar?) To je indiferentno. Ta je Uredba o postupcima interna stvar.

„4) Da li gospodin Ministar shodnim, čovečnim i demokratskim odredbama namerava sprečiti da se u buduću za uvek onemogućiti takav postupak prema političkim osuđenima, koji uzbuđuje najšire slojeve našega naroda i izaziva ogromno nezadovoljstvo?“

Na ovo pitanje odgovaram: da će se Ministar uvek držati strogo Zakona o izvršenju kazne i održati na snazi onu hvaljenu Uredbu g. dr. Mila Mišku-

lina, sve dotle dok osuđenici ne budu dali svojim postupcima povoda da se na njih primene disciplinske kazne.

Sa ovim odgovorom, u kome je glavna nota ta: „bilo, spomenulo se, i nepovratilo se”, a u kojim rečima ja vidim i želju g. g. interpelanata, ja ih molim da se oni zadovolje sa ovim odgovorom, koji sam im dao. (Pljeskanje).

Pretsednik Stevan Ćirić: Gospodo narodni poslanici, g. narodni poslanik Mita Dimitrijević uputio je na g. Ministra pravde interpelaciju, ali, kao što vidim, g. narodni poslanik dogovorio se sa g. Ministrom pravde da tu interpelaciju pretvori u kratko pitanje, prema tome, ja objavljujem, da je ova interpelacija, kao takva, postala bezpredmetna i g. Mita Dimitrijević ima reč da izjavi, u smislu § 71 Zakona o poslovnom redu, da li je zadovoljan odgovorom g. Ministra pravde.

Mita Dimitrijević: Gospodo narodni poslanici, nikad se sa ovoga mesta nisam drukčije rukovodio, nego apsolutnom lojalnošću i molim da mi se to veruje, a kad bude lojalnost ovde uspostavljena između svih nas, onda će istovremeno ugled Skupštine da se digne i napraviće se mir za potreban rad koji mi svi ovde očekujemo i koji je sasvim nužan. (Glasovi: Tako je!)

Gospodo, ja vas lepo molim da me saslušate, kad sam vam uputio ovaj apel. Ja moram zahvaliti g. Ministru pravde, što je dobrovoljno odlučio da jednu interpelaciju, sporazumno s njim, prenesemo u pitanje i da on odmah dobrovoljno i predusretljivo da odgovor. (Pljeskanje na levici). To mu samo može služiti na čast.

Drugo, gospodo, iz moga kratkog razgovora nedavno sa g. Subotićem, ja sam unapred znao, da će on dati jedan dobar odgovor, a evo zbog čega. Gospodin Subotić rekao je: ja nikad nisam bio tužilac, nego branilac. I, zaista, u ovom pitanju g. Subotić je bio dostojan branilac onih političkih osuđenika, koje sve ne vezujem za komunizam, jer ima jedna trećina tamo, koji su komunisti, a drugi su osuđeni po nesrećnim događajima od 6 januara do danas i ti su događaji bili takve prirode, da je došlo do toga, i zato ja smatram, da je odgovor gospodina Ministra bio na svome mestu.

A zašto smo mi uputili ovo pitanje, ovu interpelaciju? Evo, gospodo, zašto: zato što je počelo da se mnogo šapuće, pomoću letaka da se širi to, i da ide ne samo kroz našu zemlju, nego i izvan naše zemlje u mnoge i mnoge centre Evrope, i na taj način muklo i nemo da se stvara jedno mišljenje, koje može biti nije tako baš u našoj zemlji. (Jedan glas: Da vode našu brigul!) Vodili ili ne vodili našu brigul, moramo voditi računa o tome kakvo se mišljenje stvara o našoj zemlji vani. To je bio razlog, gospodo. Vama je mnogo stalo, da se o našoj zemlji misli dobro, a misliće se dobro, ako se ovo pitanje, koje je prošlo kroz cenzuru, kroz tajno šaputanje, ovako javno i lepo ovde izloži.

Ja sam bio u Zagrebu kod svojih prijatelja, daleko od svake kafane, baš u jednom lepom i mirnom razgovoru, kada se počelo razgovarati o tome, gde je najveće zlo za ove naše odnose. U tome je došlo 12 žena i četvero male dece. One su mi to kazale i ispričale, a ja sam pitao da li to stoji u stvari. Onda mi je pokazano i pismo g. Mačeka i ja sam, ne rukovodeći se nikakvim političkim težnjama, htio prosto naprosto da ovo pitanje likvidiram time što će

se u javnosti ono lepo i kako treba predstaviti. Ako to ima meni ko da zameri sa leve ili desne, ili upravo sa desne, onda, gospodo, znači da ja imam nesreću da mene ne mogu razumeti, da ne mogu razumeti onaj osećaj koji mene rukovodi u ovakvim stvarima. Gospodo, politički osuđenici izdržavaju kazne ne za materijalne nego za idejne krivice. I ja neću ovde, da ne bih zarivao u stare rane, govoriti sve što se tamo dešavalo. A da se nešto dešavalo, ja ne trebam ništa drugo da kažem nego da se obratim g. Ministru i da kažem: Pametno ste, dobro ste i čovekoljubivo ste postupili što ste gospodina Upravnika smenili i što ste Načelnika odeljenja za kaznene zavode takode smenili.

Gospodo, ja nalazim dokaza i ovde u samoj izjavi, koju je dao g. Ministar pravde, da je bilo, i velim, da nije sve tako bilo, ne bi g. Ministar 1935 godine naredio da ode jedan činovnik u kazneni zatvor u Sremsku Mitrovicu da ispita zloupotrebe i da povрати režim naredbe br. 90954, a to je onaj režim koji je naš drug g. Miškulin zaveo u vidu beneficija, u vidu olakšica. Ako bi mi ovde tretirali, da li smo mi pozvani da uvek prema jednoj slici utvrđujemo stanje, ja bih na primer metnuo g. Milanovića u zatvor pa bih vas pitao da li se on promenuo ili je ostao ovakav kakav je sad. (Smeh). Ja mislim da kada bih ja otišao u zatvor da bih bio isto ovako crven kao sad. (Smeh).

Sve je dobro što se dobro svrši. G. Ministar pravde zaista je dao trostruko pravo nama da budemo zadovoljni njegovim odgovorom. Ali bi bilo i suviše banalno da mi kažemo: Gospodine Ministre, zadovoljni smo sa vašim odgovorom ili, Gospodine Ministre, nismo zadovoljni sa vašim odgovorom. Pitanje je, naime, u tome, da li je stvar zadovoljena, da li smo mi uspeli da prekinemo šaputanja, pričanja i zlonamerna predstavljanja. A što je jedan naš drug rekao da se to nas ne tiče, znajte da Ministra inostranih dela mnogo se to tiče da li će se o našoj zemlji širiti tačna ili lažna tvrdjenja. Neka bi Bog dao da se zlo stanje koje je bilo u tim zatvorima više ne ponovi, kako je to obećao i g. Ministar pravde. Zatim, nemojmo ljudi da budemo okoreli i da mislimo da je tamnica vesela kuća. Tamnica je kuća neobična. Kada su oni, ti osuđenici, našli odziva u javnosti, a dokaz je da su ga našli i u najvišim intelektualnim redovima u apelu koji se upućuje gospodinu Ministru pravde od strane lekarske komore i od zbora lekara i od mnogih i mnogih. To sve znači da ovim g. Ministar pravde nije odgovorio samo meni nego je odgovorio svima tim kulturnim i intelektualnim redovima. Taj odgovor glasi, da više neće tako biti i prema tome, gospodo, ja smatram da ovo pitanje, ova interpelacija ne tangira ni gospodina Ministra, utoliko manje što nije bio Ministar u to doba, ne tangira ni njegovog prethodnika, jer i on je tražio neka objašnjenja, ne tangira nikoga drugog do ugled naše zemlje, ne tangira nikoga, nego tangira našu opštu javnost, tangira naš ugled i tangira sudbinu tih nesrećnika, koji izdržavajući svoju kaznu, plaćaju skupo za svoju ideju. A kakve su te njihove ideje, bilo bi vrlo mnogo da ih ovoga puta raslaćujemo, glavno je da su oni politički osuđenici i kao politički krivci ne zaslužuju da budu maltretirani.

Pretsednik Stevan Ćirić: Gospodo narodni poslanici, prelazimo na dnevni red. Na dnevnom redu je izbor šest Odbora za proučavanje zakonskih predloga.

Pošto za izbor svih šest odbora ima samo po jedna lista, to ćemo prema čl. 18 Zakona o poslovnom redu izbor vršiti aklamacijom.

Molim g. sekretara da čita listu po listu, o ko-

jima će se glasati aklamacijom i proglasiti predložene kandidate za izabrane članove odnosno zamenike odbora.

Sekretar Todor Živković (čita):

KANDIDATSKA LISTA ODBORA ZA PROUČAVANJE PREDLOGA ZAKONA O PROMENI NAZIVA SREZOVA VELIKI BEČKEREK I NOVA KANJIZA:

Članovi:

- 1 Badžak Milan
- 2 Brujić Jovan
- 3 Gavrilović Nikola
- 4 Davinić Brana
- 5 Živadinović Borisav,
- 6 Kaćanski Stevan
- 7 Nikolić Slavko
- 8 Kašper Mihailo
- 9 Dr. Santo Gavro
- 10 Kašanin Joca
- 11 Dr. Veselinović Milorad

- 12 Dr. Nikolić Branko
- 13 Tomić Branko
- 14 Dr. Popović Svetislav
- 15 Dr. Popović Kosta
- 16 Paunović Branko
- 17 Dr. Vukanović Srpko
- 18 Dr. Došen Vojislav
- 19 Rafailović Milivoje
- 20 Jovanović Ljubomir
- 21 Vujić Dimitrije

Zamenici:

- 1 Galogaža Petar
- 2 Dr. Bubić Stevan
- 3 Veličković Miladin
- 4 Dimić Radosav
- 5 Durgutović Mustafa
- 6 Živković Radosav
- 7 Dr. Jovanović Đorđe
- 8 Kursulić Velimir
- 9 Mijić Milan
- 10 Milošević Radivoje
- 11 Pejin Gojko

- 12 Dr. Popović Živojin
- 13 Spasović Vukašin
- 14 Dr. Kraljević Dragan
- 15 Turk Rajko
- 16 Novaković Stjepan
- 17 Cvetić Josip
- 18 Dr. Butorka Aleksandar
- 19 Jovičić Radoje
- 20 Gajić Pavle
- 21 Tišma Vladimir

Pretsednik Stevan Ćirić: Prima li Narodna skupština pročitatu listu Odbora za proučavanje predloga zakona o promeni naziva srezova Veliki Bečkerek i Nova Kanjiža? (Prima). Objavljujem da je

pročitana lista članova i njihovih zamenika primljena. Izvolite čuti kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona o slatkovodnom ribarstvu.

Sekretar Todor Živković (čita):

KANDIDATSKA LISTA ODBORA ZA PROUČAVANJE PREDLOGA ZAKONA O SLATKOVODNOM RIBARSTVU:

Članovi:

- 1 Kazimirović Vladimir
- 2 Tonic Todor
- 3 Mirković Dimitrije
- 4 Tomić Jevrem
- 5 Antić Borivoje
- 6 Kersnik Anton
- 7 Ćuniavić Husein
- 8 Božinović Ljubomir
- 9 Gajić Radomir
- 10 Kadić Alija
- 11 Lukarević Mihailo

- 12 Vasić Tihomir
- 13 Kosović Petar
- 14 Dr. Došen Mirko
- 15 Nanović Radivoje
- 16 Lukačić Avguštin
- 17 Mravlje Milan
- 18 Dr. Lovrenčić Ivan
- 19 Lazić Vojislav
- 20 Đurić Mihailo
- 21 Dr. Jevremović Dragoljub

zamenici:

- 1 Kapetanović Ismet-beg Gavran
- 2 Arežina Miljkan
- 3 Bošković Mihailo
- 4 Vrbić Velimir
- 5 Vasić Tihomir
- 6 Golubović Milan
- 7 Durović Danilo
- 8 Zuber Nikola
- 9 Kašper Mihailo
- 10 Savić Obren
- 11 Lazarević Milan

- 12 Nikolić Živko
- 13 Popović Novica
- 14 Preljubović Muhamed
- 15 Zagorac Jovo
- 16 Nenadović Jovan
- 17 Zečević Sekula
- 18 Marcikić Miloje
- 19 Borisavljević Strahinja
- 20 Aleksić Kosta
- 21 Vukićević Milan

Pretsednik Stevan Ćirić: Prima li Narodna skupština pročitana listu Odbora za proučavanje predloga zakona o slatkovodnom ribarstvu? (Prima). Objavljujem da je pročitana lista članova i njihovih zamenika primljena.

Izvolite čuti kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona o pravima i povlasticama odlikovanih Karadordevom Zvezdom sa mačevima za zasluge i osvedočenu hrabrost u ratovima.

Sekretar Todor Živković (čita):

KANDIDATSKA LISTA ODBORA ZA PROUČAVANJE PREDLOGA ZAKONA O PRAVIMA I POVLASTICAMA ODLIKOVANIH KARADORDEVOM ZVEZDOM SA MAČEVIMA ZA ZASLUGE I OSVEDOČENU HRABROST U RATOVIMA:

Članovi:

1 Janković Stevan	12 Golubović Milan
2 Zaharić Ćedomir	13 Joksimović Zarija
3 Budimir Simo	14 Stefanović Ignjat
4 Dr. Dimitrijević Ljutica	15 Lazarević Milovan
5 Mikić Sava	16 Nenadović Jovan
6 Ratković Branko	17 Kovač Ante
7 Milijanović Velimir	18 Dr. Šijak Nikola
8 Rajaković Miloje	19 Glišić Milenko
9 Božić Jakša	20 Komnenović Mirko
10 Živadinović Borisav	21 Tišma Vladimir
11 Milanović Života	

Zamenici:

1 Dr. Lazarević Todor	12 Popović Novica
2 Mikašinović Đuro	13 Simić Stevan
3 Sokić Miloje	14 Kurtović Šukrija
4 Davinić Brana	15 Dr. Došen Mirko
5 Pelivanović Malić	16 Dimitrijević Kosta
6 Jeličić Cvetko	17 Plesković Rudolf
7 Dr. Veselinović Milorad	18 Dr. Fux Riko
8 Dimić Radosav	19 Nenadić Vojislav
9 Dačić Aleksandar	20 Zeljković Boško
10 Jovanović Nikola	21 Rašović Miloš
11 Pevec Rudolf	

Pretsednik Stevan Ćirić: Prima li Narodna skupština pročitana kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona o pravima i povlasticama odlikovanih Karadordevom zvezdom sa mačevima za zasluge i osvedočenu hrabrost u ratovima? (Prima). Objavljujem da je pročitana lista primljena.

Izvolite čuti kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona o konkordatu između Sv. Stolice i Kraljevine Jugoslavije.

Sekretar Todor Živković (čita):

KANDIDATSKA LISTA ODBORA ZA PROUČAVANJE PREDLOGA ZAKONA O KONKORDATU IZMEĐU SV. STOLICE I KRALJEVINE JUGOSLAVIJE:

Članovi:

1 Dr. Janjić Vojislav	12 Kostrenčić Luka
2 Mahnik Artur	13 Lješević Mihailo
3 Dr. Miškulin Mile	14 Dr. Kumanudi Kosta
4 Dr. Miletić Vjekoslav	15 Dr. Auer Ljudevit
5 Lazarević Nikon	16 Matica Pavao
6 Gajšek Karlo	17 Dr. Jovanović Vasilije
7 Dobrović Milan	18 Dr. Jančić Ivan
8 Dr. Glavinić Milan	19 Jojić Velimir
9 Pantić Ljubomir	20 Dimitrijević Mita
10 Videc Anton	21 Banić Milan
11 Dr. Nikitović Časlav	

Zamenici:

1 Lukarević Mihailo	12 Popović Ćim
2 Danilović Živko	13 Đurić Borivoje
3 Dr. Vujasinović Vuk	14 Paštrović Manfred
4 Dr. Koce Jure	15 Cvetić Josip
5 Dimitrijević Živojin	16 Božić Milan
6 Ercegovac Bogdan	17 Prekoršek Ivan
7 Knežević Bogoljub	18 Marcikić Miloje
8 Krstić Mihailo	19 Gaćinović Vojislav
9 Mijušković Luka	20 Đurović Mihailo
10 Ružičić Marko	21 Dr. Novačan Anton
11 Stepanov Milivoje	

Pretsednik Stevan Ćirić: Prima li Narodna skupština pročitana kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona o konkordatu između Sv. Stoliice i Kraljevine Jugoslavije? (Prima). Objavljujem da je pročitana lista primljena.

Izvolite čuti kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona o ovlašćenim inženjerima.

Sekretar Todor Živković (čita):

KANDIDATSKA LISTA ODBORA ZA PROUČAVANJE PREDLOGA ZAKONA O OVLAŠĆENIM INŽENJERIMA:

Članovi:

1 Stanković Svetolik	12 Dimitrijević Stojadin
2 Popović Ćim	13 Tasić Svetozar
3 Šakić Ivan	14 Mohorić Ivan
4 Antonijević Dušan	15 Paštrović Manfred
5 Dr. Nikitović Časlav	16 Horvat Franjo
6 Bogavac Petar	17 Mravlje Milan
7 Dr. Šemrov Fran	18 Dr. Pinterović Milovan
8 Zuber Nikola	19 Zupančić Fran
9 Joksimović Ugrin	20 Đurović Mihailo
10 Đurić Borivoje	21 Vujić Dimitrije
11 Danilović Živko	

Zamenici:

1 Mihailović Todor	12 Jevtić Đorde
2 Ratković Branko	13 Ćumavić Husejin
3 Arandelović Jovan	14 Nikolić Milovan
4 Budimir Simo	15 Grdić Risto
5 Dimitrijević Živojin	16 Plesković Rudolf
6 Durgutović Mustafa	17 Jevtić Životije
7 Jeličić Cvetko	18 Lenarčić Stanko
8 Kalamatijević Mihailo	19 Sekulić Milan
9 Milošević S. Dušan	20 Jovanović Ljubomir
10 Muratbašić Osman	21 Kabalin Nikola
11 Dr. Santo Gavro	

Pretsednik Stevan Ćirić: Prima li Narodna skupština pročitana kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona o ovlašćenim inženjerima? (Prima). Objavljujem da je pročitana lista primljena.

Izvolite čuti kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona Sekule Zečevića i drugova o obaveznoj radnoj službi.

Sekretar Todor Živković (čita):

KANDIDATSKA LISTA ODBORA ZA PROUČAVANJE PREDLOGA ZAKONA SEKULE ZEČEVIĆA I DRUGOVA O OBAVEZNOJ RADNOJ SLUŽBI:

Članovi:

1 Mirković Dimitrije	12 Tasić Svetozar
2 Gajšek Karlo	13 Dimitrijević Stojadin
3 Kostić Vasilj	14 Zečević Sekula
4 Knežević Bogoljub	15 Grdić Risto
5 Kuzeljević Sreten	16 Lazarević Aleksandar
6 Mikić Sava	17 Milutinović Milinko
7 Dobrović Milan	18 Kunjašić Joakim
8 Dr. Vujasinović Vuk	19 Dr. Mijović Aleksandar
9 Tomić Branko	20 Stošić Stamenko
10 Dr. Rašković Miloš	21 Dr. Jevremović Dragoljub
11 Ružičić Marko	

Zamenici:

1 Arežina Miljkan	12 Sokić Momčilo
2 Božinović Ljubomir	13 Ćosić Stanko
3 Glavinić Milan	14 Mulalić Mustafa
4 Đurić Borivoje	15 Horvat Franjo
5 Dimitrijević Živojin	16 Isaković Milivoje
6 Ercegovac Bogdan	17 Mastrović Ante
7 Kapetanović Ismet-beg Gavran	18 Gornjak Vinko
8 Jovanović Nikola	19 Dr. Ćimović Jordan
9 Lazarević Milan	20 Jovanović Ljubomir
10 Nikolić Slavko	21 Kurilić Milan
11 Pelivanović Malić	

Pretsednik Stevan Ćirić: Prima li Narodna skupština pročitane kandidatsku listu Odbora za proučavanje predloga zakona Sekule Zečevića i drugova o obaveznoj radnoj službi? (Prima.) Oblavljujem da je pročitana lista primljena.

Molim gospodu članove pojedinih odbora da se izvole što pre sastati radi konstituisanja i daljeg rada.

Pošto je današnji dnevni red iscrpen, to za iduću sednicu predlažem kao dnevni red: Utvrđivanje dnevnog reda.

Prima li Skupština ovaj predlog? (Prima). Objavljujem da je predlog dnevnog reda primljen.

Sa vašim dopuštenjem ovu sednicu zaključujem, a narednu ću sazvati pismenim putem.

Sednica je zaključena u 11.45 časova.